

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
 Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés
 árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Az ellenzék megjelent a parlamentben.

Folyó hó 4. nevezetes napja volt a képviselőháznak. A tanítói fizetésről szóló törvényjavaslat tárgyalása után az elnök szólamra hívta fel dr. Németh Károlyt, a választójogi bizottság elnökét, aki okos, szép beszédben ajánlta elfogadásra a javaslatot.

Beszéde alatt a baloldali ajtón belépett gróf Apponyi Albert. Fölment a baloldali lepcsőn az elnöki emelvényre, udvarias meghajlással köszönti az elnököt és a jegyzővel a javaslat ellen szólamra jelentkezik. A jegyző tudomásul veszi a jelentkezést, felírja Apponyi nevét az e célra szolgáló táblára és a szokott módon elhelyezi azt. Gróf Apponyi Albert ismét kimegy a folyosóra, ahol most már hetven-nyolcvan ellenzéki képviselő hullámszik, a náluk szokásos frazisokat, mondásokat szavalván bele az ellenzéki újságírók jegyzetibe.

A teremben Németh Károly beszél. Témája főleg az összehasonlítás. Kimutatja, hogy nincs elvi különbség a munkaparti és a koalíciós javaslat közt. Kimutatja az ellenzéki választójogi elaborátum önellentmondását, téves és önkényes adatait. És kimutatja, hogy a Haz előtt fekvő javaslat mennyivel eredményesebben óvja meg a nemzeti érdekeket, mint az ellenzék össze-

hevenyészett választójogi tervezete. Muzsa Gyula a terem balsarkában, Zboray Miklós és Beck Gyula a baloldali hírlapírói karzaton hallgatják az előadót, hogy kellő időben behívassák a szólamra jelenkezett gróf Apponyi Albertet.

Felgyakor Németh Károly befjezi beszédét. A munkapárt erősen megjelenti. A baloldali ajtó bejő gróf Apponyi Albert és rendes helyére megy. Utána jön az ellenzék. Szótalanul elfoglalják helyeiket.

Gróf Apponyi Albert megkezdí beszédét. Az ellenzék emberei feltűnően kevesen vannak. A baloldali padok alig telnek meg felig. A munkapártú jóval többen vannak kétszáznál.

Apponyi Albert gróf egy fentartással kezdí. Hogy ok most bejöttek, az nem jelenti azt, hogy elternek eddigi felfogásuktól. Azután megkezdí előadását a „jogrend” állítólagos megsértéséről. Parlamenti anarchiának nevezi a feuforgó állapotot. És ebben van is egy kis igazsá, mert amit ők csináltak, az csakugyan anarchia, csakugyan leterés a jognak és törvénynek alapjáról.

Ezután a mentegetődző bevezetés után az ellenzék vezérszónoka általános meglepetésre szabályszerűen belemélyed a vitába. A kormány választójogi javaslatát bírálja, taglalja, statisztikai adatokat sorol fel. Majd ismét kijelenti, hogy nem szabad ilyen reformot tárgyalni, amikor a Haznak majdnem egy harmad része nem akar résztvenni a tárgyalásban. Azaz, tessék beszűntetni az alkotmányt, ha egy csoport képviselő sztrajkol annak

intézményeivel szemben. Ez az Apponyi-fele elmelet nagyon nagy tetszést arathatott — a nemzetiségi Dámján Vazuloknál.

Majd egy kicsit fölemeli hangját a szónok. Kijelenti, hogy ő es barátai nem fogják ennek a javaslatnak erőszakkal útját állni és ha a tömegek odakinn megfogadják az ő tanácsát, azok se fognak erőszakot alkalmazni. De azt megfogadják, hogy ha meg is szavazza a többség ezt a törvényt, maga a választójogi kérdés nem fog egy pillanattig se nyugvó pontra jutni. Ezután a kijelentés után Apponyi elindult kifele, az ellenzék jelenlévő töredeke pedig eljenezve követte őt.

A jobboldalon szólamra emelkedett Lukács László miniszterelnök, hogy válaszoljon Apponyi szavaira. Ha az ellenzék a június negyedikéi eseményekkel akarja eljárását igazolni, hát a történetírás viszont nem kezdheti munkáját június egyedikén. Évekkel ezelőtt kell kezdenie és föl kell jegyeznie, hogy június egyediké csak orvosolta azokat a sebeket, melyeket az ellenzék eljárása a parlamentarizmuson addig ütött.

Június negyediké tehát nem ad alapot az ellenzék eljárásának. Június egyediké után az ellenzék macskazeneket rendezett és akik ebben vétkesek voltak, azokat a Haz szabályszerű határozattal kitiltotta. Ez a kitiltás sem indokolja az ellenzék eljárását, sem azt, hogy a ki nem tiltottak is azonosították magukat a kitiltottakkal, sem pedig azt, hogy most, amikor senki sincs kitiltva, az egész ellenzék tejeletti, hogy tavol marad a választójogi javaslat tárgyalásától.

A görög képző-művészetről.

(Folytatás.)

Apollo ikertestvére: *Artemis*, szép és büszke, mint Apollo. Ő az éjjeli világosságának, a holdfénynek istene; éjjel szokott tündérlányok kíséretében vadászatra indulni s ő szokta a nyugvó természet harmattal felüdíteni. Éppen olyan hideg mint a holdnak fénye; nem ment ferjhez sohasem. Volt idő, mikor embert is áldoztak a tiszteletére, a mint az Ifigeniának legendájában fennmaradt. Leghíresebb temploma volt Efezusban. A versailleisi palotának ez a remek szobra az istennőt úgy ábrázolja, mint a vadak védelmezőjét, a ki haragjában éppen nyilvesszót vesz a tegzeből, hogy a nála védelmet kereső özecke üldözjét lelőjjé.

De akármilyen szép is, a női szépség Eris almáját megsem ő tartja a kezében, hanem *Afrodité*, ki a tenger habjaiból lépett a földre Cypros szigetén, hogy csakhamar meghódítsa és hódoltságban tartsa az egész világot. Ő a szerelem és szépség istennője, hajai minden képzeletet felülhaladnak. Az ő övében vannak azon varázsszörnyök, melyek a legbőlcsebb embert is megbolondítják, mondja

róla a költők fejedelme. Ember és isten, minden, a mi él, alávetve az ő hatalmának. Azert van ajkain állandóan a diadalmosoly. Az előttünk álló szobor *Melosi Afrodité* vagy köznyelven Milói Venus nevet visel. Ma a párizsi Louvre egy külön termében látható s úgy tekintik mint a görög képzőművészet legértékesebb maradványát. Az egész világról tudulnak néma áhitattal bámu'ni a szobor beszélő szépségét. Nem tudjuk, hogy ki volt ezen remekmű szerzője, de hozzávetőleges bizonyossággal kimondhatjuk, hogy Phidias iskolájához tartozott. Ezen iskola Afroditét mindig a virágzó szépség és ifjuság mezébe öltöztette, de azért a legvirágzóbb női szépség képében is istennő maradt, ki nek arczaú és magatartásán fenség és méltóság aradt el. Praxiteles volt az a szerencsés halandó, a ki nek a műtermében maga az Olymposról leszállott isten megjelent, hogy modellt álljon a művésznek. Praxiteles őt felvételt csinált az istennő fenségés alakjáról. Ezen felvételek közül való az, a melyet *knidosi* és *paphosi Afrodité* néven ismerünk. Van még egy *Afrodité*, melyet *guggoló Venusnak* neveznek. Az istennő kíséretében voltak a *Charisok*: Peitho (rábeszélés), Pothos (kívánság), Hime-

ros (sovárka-), kik mindnyajan szolgálják és fokozzák a felséges urasszony hatalmát. Hatalmának egyik tragikus jelet mutatjuk be *Hero és Leandros síremlékében*. Leandros egy abydosi ifju volt, a ki minden éjjel átuzta a Hellespontot, hogy szerelmesevel, Heróval, Afrodité sestosi papújével találkozzék. Sestos világitó tornya adta ehhez a vakmerő kirándulashoz a fényességet. Egy viharos éjjel azonban, mikor a szél a torony lámpáját kioltotta, Leandros a tengerszoros hullámai közt lelta halálát. Midőn másnap reggel Hero meglátta szerelmesének partra vetett holttestét, maga is tengerbe ugrott.

Ezek a szobrok a görög képzőművészet virágzása korszakából valók. Ezen korszak legnevezetesebb művészei voltak *Phidias, Praxiteles, Myron, Skopas és Lisippos*. Phidias legnagyobb alkotása az Olympiai Zeus es Pallas Athena. Az utóbbin kü önösen meglep a művészi draperia, a legszebb plasztikai kísérlet, melyet valaha emberi test formái számára feltaláltak. Szobrai nemcsak modulatuk korlátlan szabadságával és könnyedséggel hatnak; hisz mind-zen tulajdonságoknak ekkor már hosszú múltjuk volt. De annak, a mi szobrait első helyre állítja, a mi utolerhetlenné teszi: annak magyarázatát az előző

De ha csakugyan távol marad is, ez lehet a többségnek kellemetlen, ez lehet sajnálatos, de ebben a többség nem hibás és ez nem változtatható azon a tényen, hogy a képviselőház a maga tárgyalását törvényesen folytassa le és törvényesen hozza meg a maga határozatait.

Örvendetes, hogy az ellenzék ezen különös álláspontja daczára is bejött a képviselőházba és itt, ha csak egy szóval is, de részt a vitában, az is örvendetes, hogy az ellenzék mai föllepésével megszakított minden nexust saját eljárása és a kívül fenyegető események között. Ezekből talán lehet reményt meríteni az ellenzék felfogás teljes átalakulására, de ezek semmiesetre sem olyan momentumok, amelyek megállíthatnák a többséget abban a nemzet szempontjából annyira fontos munkában, mely most előtte áll.

A miniszterelnök rövid, de találó és meggyőző válasza a többség soraiban igaz lelkesedést váltott ki. Beszéde után az elnök szünetet rendelt, mely alatt a munkapárti képviselők élénken és meglegedetten kommentálták a folyosókon a mai nap eseményeit.

A folyosón megállapították,

1. hogy az ellenzék a mai napon formászerint is teljesen beleilleszkedett a képviselőház tanácskozási rendjébe,

2. hogy az ellenzék mai fellépésével megtagadott minden közösséget a szocialisták esetleges akciójával és

3. hogy tehát a mai nap a nemzeti munkapárt politikájának egy fényes győzelmet hozott.

A folyosón egyébiránt erősen kételkedtek abban, hogy a szocialisták még ezek után

is belemenjenek abba a tömegsztrájkba, melyet saját szövetségeseik íme elítéltek és amelylyel a koalíciós pártok minden közösséget megtagadtak.

POLITIKAI HIREK.

A szocialdemokratapárt vezetősége folyó hó 4-én este plakátszerű röpiratot adott ki, amelyben bejelenti, hogy a tömegsztrájk elmarad.

A tervezett politikai tömegsztrájk elmaradásának az oka — mondja a röpirat — az, hogy az utcai harc csak a parlamenti harcczal egybekapcsolva lett volna eredményes. Az egyesült ellenzék ma bent volt a képviselőház ülésén, de tiszteletreméltó okok alapján csak tiltakozását fejezte ki a választójogi javaslat tárgyalása ellen. Ily körülmények között a proklamált tömegsztrájk csak vérontást eredményezhetett volna, ezért a pártvezetőségnek — felelősége tudatában — a tömegsztrájk fegyverének alkalmazásától egyelőre legalább el kellett tekintenie.

A román kormány memorandumot intéz a nagyhatalmokhoz Szilisztria miatt. Hír szerint Románia rövidesen mozgósítani fog, mert a hatalmak közvetítésével nincs megelégedve és fegyverrel akar követeléseinek érvényt szerezni.

Egyik szentpétervári lap megbízható forrásból úgy értesül, hogy legközelebb úgy Bécsben, mint Szentpéterváron hivatalos közlemény jelenik meg a leszerelésről. A vasutigazgatóságok és magasabb katonai parancsnokságok parancsot kaptak, hogy a leszerelésre

legyenek készen. A legénység ott fog leszerelni, a hová bevonult, de költségkímélés szempontjából sokan állomáshelyükön szerelnek le. Mintegy harmincezer ember hazabocsátásáról van szó.

Justh Gyula és a szocialisták. „Az Ujság” vasárnapi számában a koalíció mostani magatartására csúfosan jellemző levelet közölt, melyet 1905. szeptemberben Justh Gyula, akkori hazelnök írt a főváros rendőrkapitányához. Justh levelében „a legszeméremetesebb gyalázkodások” elkövetőinek nevezi a szocialistákat. A rendőrséget a legérelmesebb intézkedésre hívja fel, hogy akadályozza meg a szocialisták a képviselőház elő való felvonulását, mert azok a képviselőházat törvényhozó munkájában terrorizálják. Tiltakozik és óvat emel a szocialisták ilyenü terrorja ellen.

Ugyanaz a Justh Gyula és pártja a mostani időben pedig karörvendve két politikai szövetséget, ugyanazokkal a szocialistákkal, akiket akkor terrorizálóknak és a legszeméremetesebb gyalázkodások terjesztőinek nevezett.

A levél a kapitányhoz irattárban van. Hamar, üdvözlő sürgönyt a „kivaló” és „tántoríthatlan” vezérnek!

HIREK.

— **Református egyházi hír.** Vasárnap — március 9-én — delelőtt 10 órakor a templomi istentiszteletet dr. Ravasz László kolozsvári theol. tanár fogja végezni, ki ugyanaznap délután 5 órakor a Protestáns Nőegylet vallásos estéjén is előadást tart.

— **Változások a gyulafehérvári törvényeseken.** Lovag Oelberg Otto és Bartha Győző írelőablabori cím- és jelleggel felruházott törvényeségi bírók március 1-jevel ügyalomba vonultak. Dr. Fröhlich Gyula gyulafe-

korban hiába keressük. A Parthenon homlokzatát díszítő alakok, nyugalomban éppen úgy, mint tevékenységükben valami megragadó tökéletességet sugároznak s mintha egyszerre élnek a nagyságuk és alázatnak, az uralkodásnak és megadásnak, az enyhedertűnek és vakító ragyogásnak azt az életet, mely az emberi sorson kívül helyezi őket. Akár istenek, akár emberek: magasztos voltukban mindig isteniek s földöntúli szépség van rajtuk.

Praxiteles is főként istenszobrok készítésével foglalkozott. A kellem és baj mestere ő, a virágzó ifjúság, a hajlekony s többnyire hullámos vonalaké. Az emberi testet reudesen a könnyed, zavartalan nyugalom állapotában mutatja be, a mint az hanyagul valami fatörzsre támaszkodik. A testállásnak ritmusát olyan mesteri módon nem tudta kifejezni senki, mint ő. *Afroditéjának*, a mely a knidosiak számára készült, csodájára seregestül tódultak az emberek. Az istennőt abban a pillanatban ábrázolja, midőn ruháját levétvén furdóbe lép. Bythnia királya annyira felleikesült a szobor láttára, hogy ki akarta fizetni érte a knidosiak valamennyi adósságát. Leghíresebb alkotása az Olympiai Heratemplomban felállított Hermes, karján a gyermek *Dionysossal*, továbbá a *Sauktonos*, mely Apollót, miut gyilkölt ábrázolja. Csak Hermés maradt ránk eredetiben, az is szomoruan megcsoukított állapotban. A *Pihenő Satirnak*, ki jobb karjával csonka fatörzsre támaszkodik, sok utáuzata volt; legtökéletesebb köztük az, melyet a Capitoliumi muzeumban őriznek.

Myron hírnevét leginkább a *Tetés* tartotta feun, melyet 36 epigrammával dicsőítettek. Annyira élethű volt, hogy egy borju, mikor

meglátta, mindjárt az emői után kapott; egy tolvaj pedig azt hitte, hogy a csordától elmaradt s el akarta hajítani. Hires *Diszkos vetőjének* több másolata van, ezek egyik-ü a volt szerencsém az imént bemutatni. A *Kosárívők* azon hajadonokat ábrázolják, kik Demeter és Dionysos ünnepein az áldozathoz való szent tárgyakat vittek a fejükön, mely kitüntetésre a legelőkelőbb s legszebb néket szokták kiválasztani.

Polykleitos Phidiás után a legnagyobb művesze Görögországnak. Legszebb műve a *Dárdavivő*, melyben az emberi test tanulmányozására fordított egész élet eredményét, a műveszeknek mintául szolgáló embert alkotta meg. Ebben testesítette meg azt a művészi kánont, melyet írott tanulmányában elméletileg nagy apparatussal fejtegetett. Hasonlóan gondos és művészi munka a *Diadumenos* (a győzelmű homlokzalagot felkötő ifju) és az *Apoxymenos* (ki a birkozás közben rátapadt fővenyt takarítja le magáról). *Azragalizontes* (koczkázó gyermekek) sokan az egész ókor legtökéletesebb szoborművének tartják. Sajnos, mind e művei csak gyenge utánzatokban maradtak fenn korunkig. Az argosi templom számára csinált aranyból s elefántesontból egy óriási Hera-szobrot; két kosárívőt is öntött bronzból.

Skopas-szal nagyot változik az attikai szobrászat. Nem mintha óvatosabb testtartásra szorulna és gazdálkodni szeretne a mozdulatokkal; ellenkezőleg: szereti az energiát s alkotásain a fejek s beesett szemek nemesek életet tükröznek, hanem lázas lelket is, melyet lángra gyújt az indulat vagy összetör a fájdalom. Az anya csillapíthatatlan fájdalmató, mely a *Nióbidákban* jelentkezik fel az Erynnisek düheig s a Bac-

chust kiserő asszonyok hiszterikus eragadtatáság a lelkiállapotok egész lőtraját megfutotta. Az a harmas szobor is, melyben az imént Eros, Pothost és Himerost bemutattam, valószínűleg az ő műve. Különös szeretettel Apollót mintázza. Ékesen szóló, hatalmas, uyomatekos és drámai a Skopas művészeté; s e tulajdonságainál fogva, mert érthető szól hozzánk, legközelebb áll az élő emberhez. Utára meg sok művészt ihletett meg a nagy szenvedélyeknek ez a művészeté, még a szobrászat rodoszi és alexandriai korszakában is. Ezek törekvései közül legsikeresebb a híres *Laokoon-csoport*. A szoborcsoportozat Agesandros, Athenodoros és Polydoros együttes műve. A trójai monda-körből merítették tárgyukat. Mikor a görögök 10 évi ostrom után sem tudták bevenni Trója városát, cselhez folyamodtak. Készítettek egy óriás falovat, annak belsejét megrakták vitezekkel és Sinou ravaszágának segítségével rávetették a trójaiakat, hogy a falovat, mint Palladiumot vigyék be a városba. Egyedül Laokoon, Poseidon papja, látta vagy legalább sejtette a veszedelmet, mely a ló felől fenyegeti a várost. Haragjában lándzsát hajított a bálványra és megátkozta honfitársait, ha neki szót nem fogadnak. De közbe szolt a végzet, mely szerint meg volt már állapítva Trója pusztulása. Ket óriás kigyó jött a tenger felől, egyenesen Laokoonra támadtak, őt s ket kis fist átfoutak gyűrűikkel s agyon-szorították.

Lysippos Nagy Sándor udvari szobrásza különösen a való élet ábrázolásában tűnt ki. *Nagy Sándor* elrendelte, hogy Lysipposon kívül senki őt szoborban meg ne örökíthesse. Istenszobrai közül különösen *Herculeséi* nevezetesek. Skopas és Lysippos hatása alatt

hévári és dr. Gorove Viktor petrozsényi járásbírók a törvénytörvényekhez helyezték át. Dr. Fröhlich Gyula helyére az igazságügyminiszter Fekete Mihály marosújvári kir. járásbíró helyezte át.

— **Műsoros összejövétel.** A Protosztans Noegyesület vasárnap d. u. 5 órakor a Bethlen-kollegium dísztermében összejövételt rendez a következő műsorral: 1. Játszik a daloskör zenekara. 2. Előadást tart Rivasz László teológiai tanár. 3. Énekel Csiky Istvánné; zongorán kíséri Farnos Olga. 4. Szaval Domaniczky Jolán. 5. Zongorán játszik: Gal Iren.

— **Egyesületi közgyűlés.** Nagyenyedi iparos önkormányzat évi rendes közgyűlést az alább jegyzett tárgysorozattal f. hó 9-ikén esetleg 10-ikén vasárnap d. u. 5 órakor tartja a kör helyiségében, melyre a kör melyen tisztelt tagjait valamint az érdeklődő községeket tisztelettel hívja meg a választmány. Targysorozat: 1. Előki megújító. 2. Titkari jelentés. 3. Pénztári jelentés és ezzel kapcsolatban a felmentvények megadása. 4. Jegyzőkönyv hitelesítése 2 tag kiküldése. 5. Elnök, tiszttartó és választmány választása.

— **Az Oltáregyesület** virágvasárnap d. u. 6 órakor műsoros estélyt rendez.

— **A csukor** különként e hóban 2 fillérrel olcsóbb lett. Varjúk a melyebb esetét.

— **Konfirmáció.** A református növendékek konfirmációi oktatása és beírása husvet utáni nap, márczius 26-án reggel 8 órakor veszi kezdetét a kántori lakásban levő gyűlésteremben. Csak az írható be, a ki 14-ik évet betöltötte. A kik nem Nagyenyeden születtek, azok illetékes lelkészükől hozzanak születési és keresztelési

idejüket igazoló bizonyítványt, mert a nélkül nem vétetnek fel. Ref. Lelkészi Hivatal.

— **Baltával tamadt a sógorára.** Kiss Miklós Felenyeden nem valami jó érzesű rokona lehet hozzátartozóinak. Nagy Imre ren. ör. sógorára, ki Felenyeden lakik, baltával tamadt és a balta fokával két súlyos ütést tett a rendőr fejére. A lakásukon történt valami összeszólalkozásból. Nagy állapota aggasztó, kihallgatni is alig lehet. A rendőrség Kiss ellen az eljárást megindította.

— **Az Edison mozgószínház** vasárnap a világhírű *Dr. Gar el Hama* delectív történet III-ik reszet fogja bemutatni 3 felvonásban.

— **Adomány.** Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Beszvénytársaság Igazgatósága a nagyenyedi állami fiúiskola igazgatóságának 75 koronát küldött azzal, hogy ezen összegből 50 kor., a szegényorsú elemi iskolai tanulók tan- és írószereinek beszerzésére; 25 kor. az ugyanazon igazgatás alá tartozó iparostanonciskolai növendékek könyvjuttatására fordítsanak. Az adományt az iskolák tantestületei ez uton is halas köszönetet mondanak.

— **A balázsfalvi magyar kaszinó** nál a kifozói állás megüresedven, pályázni lehet aprilis 1-ig. Írásbeli ajánlatokat elfogad az előkéség.

— **Nyilvános köszönet** Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r. t. múlt évi nyeresiményéből a helybeli Oltáregyesület céljaira 50 koronát adományozott, mely összeg kezhez vetelet halas köszönettel nyugtazza Tangel Jozsefné pénztáros.

— **Leányrablás.** Gyulafehérvárt az esti tánczban hazafele tartott Lepodus Jova 18

vándorol a hazairól kiszorult művészet Pergamonba, Rodosba és Alexandriába. A pergamoni korszak egyik legnevezetesebb alakja a *haldokló gallus*, melynek darabos alakján, lehajtott rauczos arcán és nagy végtagjain szépen szemlelhető az a művészi öntudatosság, melylyel a szabad és lelkes görögnek gimnasztikusan nevelt büszke és aranyos természetű gallparasztjának nehez munkában es ezer gond között eltörődött szabálytalan szolgáló testét a vésővel megkülönböztették. Valószínű, hogy ezen korszakra esik a Louvre *Bajritója* s *Melosi Afroditéja* is. Ebből a korszakból való *Sofoklés* híres tragikus szobra, mely az ó-korból fennmaradt legszebb ruhás szobor. Továbbá *Sapphó*, a leghíresebb görög költőnő, *Perszeus*, lantos *Apollón*, *Poseidon*, *Hermes*, *Augustus*, *Nilus*, *haladókli gladiátor*.

A görög világ másik végpontján, a Ptolemaeusok fővárosában kelt második életre a praiztelési művészet összes attikai bája, a melynek érdekes újdonságot nyújt az egyiptomi fajnak es népnek különlegessége. A realis arcképek aranykora ez; s valóban sok akad e nevtelen képmasok sorában, melyeket hangjuk őszintesegere s a kifejezés igazságára nézve egyetlen kor, egyetlen nép sem haladott meg. A genre-szobraszat nagy tökéletességre jut, s néhány paraszt, halász, néger es öregasszony arcképében felséges alakokat terem. Minden érdekes vonást, akár a korra, akár a helyzetre, akár a foglalkozásra jellemzőt eles szemmel vizsgálják meg, ügyes kézzel faragják ki. Ezen egész korszaknak legremekebb alkotása a *Barberini Faun*, ki részegségtől elkabulva, felig álló, felig ülő helyzetben egy sziklára van dőlve s ott bagyadtan alszik. A müncheni Glyptoteka látogatói megbűvölve állanak a

szobor előtt, melynek remekül kidolgozott izomzatán szinte látszik az alvo pihegesége. Én is bamulattal állottam meg es mely hodolatot éreztem azon nepszellem előtt, mely egyik legkesőbb fellobbanásban is, otthonától elszakadva is, ilyen remekművet tudott létrehozni.

Talán nem lesz érdektelen t. Hallgatóim előtt, ha a görög művészi hatásnak, egy szép, de egészen modern példáját is bemutatnom. A világtörténet egyik legszerecsutlenebb asszonyának, a mi halhatatlan szent emlékü kiralyneknak a bujdosó fájdalom es örökös gyász megtestesült alakjának korfui oithona, Achilleion, melyet elvesztett fia emlékeire épített. Az előtérben van a görög regevilág legszebb es legvitézebb hősenek: Achillesnek szobra, ki az orozva kilőtt ellenséges nyilvesszőtől földre roskad es haláltusában vonaglik.

Ezekben volt szerencsém nagyon röviden a görög képzőművészet főbb vonásait vázlatosan es röviden összefoglalni. De ta úlságul ebből a hézagos előadásból is levonhatjuk azt, hogy ez a művészet a görög földnek, görög lelkének, görög nemzeti önerzetnek es görög szabadságszeretethez edes gyermeke. Az a szellem, mely e művekben megnyilatkozik, örökifju es halhatatlan. Mikor az emberiség vértüni kezd, innen vesz magának életelixirt. Ötszáz évvel ezelőtt már egyszer gyökerestül ujjateremtette az elkorhadt világot; most újból hódító utra indult a romok közül s a harmonikus nevelés elvét tűzte a zászlóra. És én hiszem, hogy az ember eszejárása természetesen tengelyéből nem ferdült ki még annyira, hogy diadalában ketkedni lehetne. Kiserje utjában győzelem es dicsőség!

éves cselédnő, de alig lépett az utcára, három legény, Susmán György, Oraga Niculae es Tath Patice megragadta es mielőtt a meglepett es halálraijedt leány tudta volna, hogy mi történik, egy ott álló fiakerbe tettek, mely nyomban a legsebesebb iramban elrobogott. Így jutottak el Drombarig. Itt a leány kiabálására figyelmesse lett járókelők a kocsi megállították, a leányt kiszabadították a legények kezei közül, a kisbíró az egész társaságot őrizetbe vette es másnap a fehérvári rendőrséghez kísérte.

Egy kettőszáz holdas birtok

uri lakással, parkkal, megvételre kerestetik. — Közvetítők kizárva.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.
76 1-6

Balla Béla húszletében

teljesen hizott sertések szalonnája es hája 1-80 fillérért kapható, nagyobb vételnél arkedvezmény.

24 11-

*Csak azoknak
a cigarettáiknak,
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel
többet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyk és lapocskák bronz- és szinnyos más valamint asirodó függvényezett Andrej nélkül vannak, de minden lapocskában es hüvelyben benne van viznyomással a védjegy a gyáros aláírása, Mediana

Főraktár: **CIRNER J. JÓZSEF**
dohány nagy es különlegeségi arudájában.
335 9-15

Agybavizelés! Azonnali megszüntetése!
A kor es nemi adatok közlése ellenében felvilágosítást ingyen nyújt: **Pfaffler Georg**
Nürnberg K 175 (Bajorország)

41 1-52

MŰTRÁGYÁT (16% kálimsuperphosphat)

állandóan aktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

Kossuth Lajos-utca 73. sz. alatt 3 szoba, előszoba, kamra és konyhából álló lakás április hó 1-től kiadó. 74 2-2

14 katasztrális hold I. osztályu szántótöld a nagyenyedi vasuti állomás közvetlen közelében haszonhérbe kiadó.

Értekezhetni **Krállk Vilmosnál** Kossuth-Lajos-utca 43. sz. 71 2-2

Az EMKE-kávéházban

márczius hó 3-ikától kezdve estenként **Argényi Andreó József** budapesti karmester országos hírnevű kitalálóan összejátszott I-ső rangu

Női Szalon-Zenekara

HANGVERSENYEZ.

A zenekar zeneestelyein Hoppe Richard ur, co certmester, hírneves hegedűművész is közreműködik, kinek kitűnő, feltűnést keltő szójatekat külföldön is érdemleges elismeréssel fogadta a zeneértő közönség. Egyes zeneszámaiból kiemelendők: Sarasate tól: „Zigeunerweisen“, Beriot tól: „Szene de Ballet“, Polakín-tól: „Le Canari“, Drdla-tól: „Kubelik-Serenade“ stb. 73-2

Klasszikus és modern mulattató. — Estenként változó új műsor. **Szabad bemenet.** A n. e. közönség szíves partolását tisztelettel kéri **SCHVARCZ JENŐ** kavész.

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“

nagyenyedi ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések **Földes Ede** ur könyvkereskedésében eszközölködnek. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagyenyedi ügynöksége.

A kiadmány hitelűl: **Gidófalvy Pal,** kir. tkvvezető. 75 1-1

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki úri közönségnek felhívni, hogy a tavaszi idényre a legújabb és legfinomabb bel és külföldi szövetek megérkeztek.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkénye-ebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék tavaszi és nyári angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. úri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyok alázatos szolgálja

GERŐ L., uri szabó.

72 2-30 Nagyenyed, Főter.

Gyászruhákat 24 óra alatt készítek!

325-913. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat

Árverési kérvénye Muresán János a Miklósi végrehajtónak Arion Vazul a Kiráné végrehajtást szenvedő elleni 2600 kor. és ár. iranti végrehajtási ügyében a végrehajtó kérésre következében a végrehajtási árverés bírói letébe helyezendő 2600 kor. tőke, 149 kor. eddig, valamint a jelenleg 12 koronában megállapított, ugy a még felmerülő költségek felhajtása végett a 188. LX. t.-oz. 144, 146, 147. továbbá az 1908. évi LXI. t.-oz. 21, 24, 25. §§ ai értelmében Arion Vazul a Kiráné végrehajtást szenvedőnek a Székasszabadjai 1191. sz. tjkvben A + 1 sorz. a. 924.2. hrsz. szőlőjére, a 2. sorz. a. 1674. hrsz. szántójára, a 3. sorz. a. 2906.1. hrsz. szántójára 635 koronában megállapított kiküldési árban elrendelték azzal, hogy az ingatlanok az árverésen a kiküldési ár felén illetve kétharmadán alul nem fognak eladni és hogy a kiküldési árban magasabb ígértet tett s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiküldési ár százaléka szerint kiegészíteni. — Ha ennek a kötelezettségnek eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésen, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt többé nem vehet.

Az árverés megtartására határnapul 1913. évi márczius 20. d. e. 10 óra tüzetik ki Székasszabadja községhez.

Kötelesek árverezni szándékozik a kir. kinostár kivételével az ingatlanok kiküldési árának 10%-át bánatpénzül a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételár két egyenlő részletben az árverés napjától számított 30 és 60 nap alatt 5% kamataival együtt megfizetni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósnak mint tkvi hatóság irodájában és Székasszabadja községhezánál megtekinthetők.

Balazsfalva, 1913. évi február hó 1-én.

Bauer s. k., kir. jbrósági jegyző.

A kiadmány hitelűl:

Gidófalvy Pal, kir. tkvvezető. 75 1-1

6562-1912. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósnak, mint tkvi. hatóság közhírre teszi, hogy dr. Szász Pál ügyvéd által képviselt Márk Juon a Ani oláhlapádi lakos végrehajtónak, Opris Vaszilie I. Milton oláhlapádi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben a végrehajtási árverés 67 kor. tőke, ennek 19.2. évi január hó 30 napjától járó 5% kamata, eddig összesen megállapított 35 kor. 90 fill. per- és végrehajtási költség valamint ezen árverési kérésért ezutal megállapított 19 kor. és a még felmerülő költségek, valamint csatlakozottak kimondott Gyagyí Andrásné sz. Szabó Lujza vladházi lakosnak az oláhlapádi 104. sz. tjkvben C. 1. alatt följelzőlogilag 12 kor., s jár. erejéig és Barbu Miklós javára az oláhlapádi 156. sz. tjkvben C. 1. alatt 44 kor. s jár. erejéig bekebelezett követelések kielégítése végett az 1881. LX. t.-oz. 144. §. alapján és a 146. § értelmében a gyulatehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbírósnak kerületében levő az oláhlapádi 104. sz. tjkvben A + 5. rendsz. 1752. hrsz. ingatlanból 1/4 rész jutalékára 11 kor. kiküldési árban, a 156. sz. tjkvben felvett A + 1. rendsz. 308., 309.1. hrsz. ingatlaura 747 kor. kiküldési árban a C. 1. alatt özv. Opris Melitoné Kosztan Melintyia javára 427/1888. tkvi. sz. végzéssel bekebelezett életfogytiglani haszonélvezetjog fentartásával, a 295. sz. tjkvben A + 1-6. rend alatti ingatlanokra és pedig az 1/2 hrsz. ingatlaura 31 kor., a 372/2, 373/2. hrsz. ingatlanokra 65 kor., a 620/2. hrsz. ingatlaura 20 kor., az 1514/2. hrsz. ingatlaura 58 kor., az 1754., 1755. hrsz. ingatlaura 49 kor., az 1753. hrsz. ingatlaura 53 kor. kiküldési árban a C. 1. alatti özv. Opris Melitoné bekebelezett haszonélvezetjog fentartásával, a 156. sz. tjkvben felvett A + 309/2. hrsz. ingatlaura 50 fillér kiküldési árban, a C. 2. alatt Opris Miklós javára bekebelezett haszonélvezetjog fentartásával a 610. sz. tjkvben A + 1. rend. 1087. hrsz. ingatlanból 1/4 rész jutalékára 40 kor. kiküldési árban, a C. 1. alatt Opris Melitoné Kosztan Melintyia haszonélvezeti jogának fentartásával, az 155. sz. tjkvben 2. rend alatti közös erdő és legelő jutalékára 24 kor. kiküldési árban összesen 1078 kor. 50 fillérben elrendeltet k.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1913. árpilisi hó 4-ik napjának délelőtti 9 órajakor Oláhlapád község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adatnak.

2. Az árverezni szándékozik az 1908. évi XLI. t.-oz. 21. §-ában említettek kivételével tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-oz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-oz. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói letébe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kiküldési ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-oz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyeden, 1912. évi október hó 31-én.

Dr. Bottlik István, kir. jbró.

A kiadmány hitelűl:

Kaba János tkvvezető. 49 1-1

Minden pénteken friss szepességi virsli és mindennap friss szebeni virsli, prágai sodar és csemegekülönlegességek kaphatók;

312 2-2

GIRNER J. JÓZSEF

kereskedésében

NAGYENYED.

Telefon 53 sz.

Főter.